

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-1416/21-E

Název	Základní škola České Heřmanice
Sídlo	565 52 České Heřmanice 50
E-mail	zs@ceskehermanice.cz
IČ	72088591
Identifikátor	691002371
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslava Kafková
Zřizovatel	obec České Heřmanice
Místo inspekční činnosti	565 52 České Heřmanice 50
Termín inspekční činnosti	1., 2. a 7. 12. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti vykonané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, bylo zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, včetně hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola České Heřmanice (dále „škola“) vykonává činnost základní školy a školní družiny.

V základní škole se vzdělávalo v prvním až pátém ročníku ve dvou třídách celkem 32 žáků (maximální kapacita 40 žáků). Většina žáků školy je místní. Výuka je organizována v jedné třídě společně pro žáky 1. a 2. ročníku a v druhé třídě pro žáky 3. až 5. ročníku. Podpůrná opatření ve vzdělávání jsou poskytována dvěma žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Výuka je vedena podle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání*.

Činnost školní družiny je zahajována po skončení vyučování v jednom oddělení, kapacita je 25 žáky naplněna. Zájmové vzdělávání vychází ze *Školního vzdělávacího programu pro školní družinu*. Stravování žáků a zaměstnanců zajišťuje mateřská škola v budově.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy zpracovala koncepci rozvoje školy pro období let 2019 až 2022, která vychází ze znalosti místních podmínek a z principů vzdělávání v málotřídní škole. Stanovené cíle směřují k podpoře všestranného rozvoje žáka v souladu s prioritami školního vzdělávacího programu. Formulace cílů jsou převážně popisné a není zřejmé jejich vyhodnocování např. při jednáních pedagogické rady nebo v dalších hodnotících dokumentech.

Vnitřní informační systém je založen na denním setkávání zaměstnanců nebo má formu krátkých porad, což umožňuje operativní řešení situací a organizačních záležitosti. Provozní pravidla jsou funkčně nastavena v interních dokumentech. Zpětná vazba k úrovni a efektivitě práce pedagogů probíhá spíše formou předávání vzájemných zkušeností z pedagogického procesu. Zvýšenou pozornost je třeba věnovat obsahu vedené dokumentace (vnitřní řady, školní vzdělávací programy), kde byly v průběhu inspekční činnosti opraveny nebo doplněny některé nedostatky. Průkaznost vedených záznamů o průběhu vzdělávání ve vyučovaných předmětech se z větší části zlepšila. Při jednání pedagogických rad jsou převážně řešeny organizační záležitosti, málo jsou analyzovány výsledky hospitační a kontrolní činnosti. Ředitelka školy si ponechala ve své působnosti řízení školní družiny. Vzhledem k rozsahu vykonávaných činností v základní škole, je zde metodická, hospitační a kontrolní činnost prováděna nahodile.

Pedagogický sbor se od předešlé inspekce částečně obměnil. Vzdělávání zabezpečují ředitelka školy a zároveň třídní učitelka I. třídy a dále třídní učitelka II. třídy. Požadovanou kvalifikaci splňuje stávající vychovatelka školní družiny, která vyučuje několik hodin výchovných předmětů a prvouky bez požadované kvalifikace. Ředitelka školy byla v hledání odborně kvalifikovaného pedagoga z důvodu nabídky kratšího pracovního úvazku neúspěšná (po odchodu vychovatelky a zároveň učitelky doplňující si požadované vzdělání). Kolektiv doplňuje asistentka pedagoga. Služby školního poradenského pracoviště vykonává převážně ředitelka školy. Ve zpracované dokumentaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byly v době inspekční činnosti zpřesněny některé údaje. Vzájemné hospitace s cílem zvyšovat úroveň vzdělávání nejsou realizovány. Účast na akcích dalšího vzdělávání je menší, částečně ji ovlivňují personální a organizační možnosti daného typu školy.

Prostorové podmínky pro vzdělávání žáků se od minulé inspekce nezměnily. Částečné zlepšení poskytne učebna v dokončené přístavbě, kde již probíhají vnitřní interiérové práce. Zejména ve třídě se třemi ročníky je málo volného místa pro pohyb i volbu různých výukových forem. Prostor pro hernu školní družiny zůstává nadále společný i pro školní stravování. Přetrvává jednotná výška sedacího nábytku, minimální herní prostor a chybějící vhodné odpočinkové zóny pro relaxaci a utváření sociálních vztahů žáků. Škola nemá zabezpečení vstupu do budovy např. videotelefonem. To klade zvýšené personální nároky

na zajištění dohledu při příchodu a odchodu cizích osob do budovy, která je více členitá a v přízemí průchozí z mateřské školy. Vybavení žákovským nábytkem, didaktickou technikou a pomůckami v kmenových třídách je dostatečné. Pro zvýšení úrovně zájmového vzdělávání je vhodné obohatit nabídku her, stavebnic i hraček a promyslet více relaxačních míst.

Pro výuku tělesné výchovy, pohybové aktivity o přestávkách i zájmovou činnost využívá škola volnočasové centrum v bezprostřední blízkosti školy a obecní sportoviště. Škola vede žáky ke zdravému životnímu stylu, společné dopolední svačiny jsou nabízeny i nadále a po celý den je zajištěn pitný režim. Žáci jsou pravidelně poučováni o bezpečnosti při pobytu ve škole i před pořádanými akcemi. Přijímaná opatření ke snižování úrazovosti se odráží v jejich minimálním množství.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pracovní atmosféra a komunikace byla v hospitovaných hodinách klidná a přátelská. Motivování žáků k učení bylo méně časté, přesto se žáci snažili v osvojeném způsobu práce spojených ročníků ve třídě pracovat samostatně a svědomitě. Učitelkám se většinou dařilo udržet jejich pozornost promyšleným střídáním činností a častěji reagovat na podávané výkony.

Převládaly frontální přístupy práce s různou mírou efektivnosti doplňované samostatnou prací. Při rozdílné úrovni vzdělávacích předpokladů žáků nebyla vždy účelně zvolena forma práce i obtížnost úkolů pro všechny žáky (rozšiřující učební úkoly, vyšší náročnost zadání). Vzhledem k malému počtu žáků v ročnících nebyla uplatněna práce ve skupinách nebo dvojicích, občas byla zřejmá práce s chybou.

V informatice žáci prokazovali dobrou orientaci v práci s aplikacemi a uměli uplatnit dosud získané znalosti a dovednosti. Matematické i vlastivědné učivo bylo systematicky a v logickém sledu upevňováno s využitím názorných pomůcek. Výuka anglického jazyka byla minimálně vedena cizojazyčně, z větší části byla postavena na upevnění slovní zásoby. Dostatečný prostor k vyjádření svých pocitů, postřehů a zkušeností k danému tématu měli žáci v prvouce. Zadané úkoly formou samostatné práce žáky sice bavily, jejich trvání bylo delší a málo efektivní. K lepšímu zapamatování i ujasnění souvislostí byly účelně používány obrazové materiály. Ve třídách byly k dispozici prostředky interaktivní didaktické techniky, nebyly ale využity ke zvýšení názornosti a motivaci žáků. Zvýšený dohled a kontrola byly věnovány žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Částečně se do výuky žáků v jedné ze tříd zapojovala i asistentka pedagoga. Její podpora byla účinná.

Zpětná vazba žákům měla většinou formu krátkých výroků reagujících na jejich odpovědi. Celkově ale rozvoji komunikativních dovedností žáků bylo poskytováno málo příležitostí, a to z hlediska délky jejich promluvy a jejich rozvoje. Rovněž tak sezení v lavici, úchopu psacího náčiní nebo úpravě pracovní plochy. Zatím se v praxi příliš neprojevila průběžná formativní zpětná vazba ze strany učitelů i širší sebereflexe starších žáků. Většinou méně času zbylo na závěrečné ověření pochopení osvojeného učiva.

Zájmové vzdělávání ve školní družině svými náměty přirozeně rozvíjí a doplňuje učivo prvního stupně základní školy. Formou hry, tematických vycházek a dalších činností jsou upevňovány vzájemné kamarádské vztahy v kolektivu. Po dopoledním vyučování mají žáci dostatečný prostor pro odpočinek i rozvoj nadání formou denní nabídky pravidelných činností. Menší prostor herny je běžně kompenzován pobytem venku v okolí školy, na atletickém hřišti u školy, kde se připravují na sportovní závody mezi okolními školami,

ve třídě mohou využít didaktické hry na počítači. Obohacením pravidelné činnosti jsou různé tematické slavnosti a pravidelné akce (např. karneval, Pexesiáda, vánoční jarmark).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Průběžné vzdělávací výsledky žáků jsou ve škole ověřovány běžnými způsoby, např. ústním zkoušením, orientačními prověrkami nebo krátkým písemným opakováním. Dílčí dovednosti a znalosti žáci prokazují také ve školních projektech a mimoškolních aktivitách. Škola nevyužívá externí hodnocení, které by umožnilo srovnávání výsledků v delším časovém období nebo porovnání úspěšnosti žáků ve vztahu např. k úplné škole. Vhodným opatřením pro zlepšení vzdělávacího pokroku žáků je doučování podle individuálních potřeb žáků.

Celková klasifikace na vysvědčení v posledním ukončeném školním roce s převahou prospívajících s vyznamenáním (více než tři čtvrtiny) dokládá snahu žáků prospívat. Do hodnocení se v tomto období promítla i metodická doporučení k pozitivnímu hodnocení žáků po on-line výuce. Výsledky žáků jsou projednávány a konkrétně hodnoceny v rámci pedagogických rad. Další opatření jsou přijímána i v průběhu školního roku na základě dobré znalosti individuální míry pokroku jednotlivých žáků. Příležitostí ke zlepšení je využívání motivačních výchovných opatření (pochvaly a ocenění). Výchovná opatření k posílení kázně nebylo nutno udělit, všechny zameškané hodiny byly omluveny. Nízký počet žáků umožňuje soustavné sledování případných signálů rizikového chování a ojedinělé situace jsou řešeny ihned. Realizované preventivní aktivity a především související témata v obsahu vyučovacích předmětů posilují povědomí žáků o možných rizikových jevech. Efektivní prevencí jsou zájmové kroužky školy, ve kterých žáci tráví svůj mimoškolní čas a rozvíjí své záliby. V rámci vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ředitelka školy a zároveň výchovná poradkyně spolupracuje se školským poradenským zařízením, informuje své kolegyně o obsahu doporučení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Málo zřejmá je ale metodická podpora při realizaci podpůrných opatření a vyhodnocování jejich efektivity. Zákonní zástupci jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání svých dětí v rámci třídních schůzek, při individuálních návštěvách školy, prostřednictvím žákovských knížek.

Základní škola spolupracuje s mateřskou školou, společná je účast na některých akcích, např. divadelní představení, tematické oslavy apod. Předškolní děti se v průběhu roku seznamují s děním ve škole, díky tomu je přechod do první třídy bezproblémový. Výsledky své práce žáci prezentují při slavnostních příležitostech ve škole i na veřejnosti prostřednictvím pořádaných akcí, které přispívají k vytváření pocitu sounáležitosti se školou.

Závěry

Vývoj školy

- průběžné zlepšování materiálních podmínek školy
- personální změna na pozici vychovatelky školní družiny a zároveň učitelky

Silné stránky

- příjemná a vstřícná pracovní atmosféra podporující otevřenou komunikaci účastníků vzdělávání
- podpora a vedení žáků ke zdravému životnímu stylu

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- nastavení kontrolní činnosti pro jednotlivé oblasti vzdělávání je málo účinné
- chybějící diferenciací obtížnosti úkolů s ohledem na výukové možnosti žáků
- minimální herní prostor školní družiny a chybějící vhodné odpočinkové zóny pro relaxaci nepřispívají k utváření sociálních vztahů žáků

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zaměřit kontrolní a hospitační činnost vedení školy na zařazování prvků diferencované výuky (uplatňovat diferenciací obtížnosti úkolů, zařazovat více činností pro rychlejší a nadanější žáky a formativního hodnocení žáků
- zařazovat do výuky pro účinný rozvoj sociálních kompetencí žáků vhodné činnosti podporující spolupráci, posílit metody a formy aktivního učení, věnovat zvýšenou pozornost ověřování pochopení učiva a zhodnocení hodiny ve vztahu ke stanovenému cíli
- využívat motivačních výchovných opatření (pochvaly a ocenění)
- orientovat další vzdělávání pedagogických pracovníků na formativní hodnocení, na práci se vzdělávacími cíli, na aplikaci diferenciací ve výuce a na vedení žáků k sebehodnocení,
- promyslet pro zvýšení úrovně zájmového vzdělávání možnosti úprav nebo změny umístění herní školní družiny, pro lepší relaxaci vytvořit účelné odpočinkové zóny a obohatit nabídku her, stavebnic i hraček
- zajistit pro zvýšení bezpečnosti omezení pohybu cizích osob v úrovni vstupu do základní školy v přízemí

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 1. 12. 2021
2. *Koncepce rozvoje školy České Heřmanice pro období 2019-2023* ze dne 3. 1. 2019
3. Školní matrika, školní rok 2021/2022
4. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020/2021 ze dne 2. 9. 2021
5. Školní řád základní školy s platností od 1. 9. 2019

6. Vnitřní řád školní družiny platný a účinný od 1. 9. 2021
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2017
8. Školní vzdělávací program pro školní družinu s platností od 1. 9. 2021
9. Třídní knihy I. a II. třídy, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
10. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2021/2022
11. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
12. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a pedagogických pracovníků v základní škole, školní rok 2021/2022
13. Dokumentace výchovného poradenství a prevence rizikového chování, školní roky 2020/2021 a 2021/2022
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků, školní rok 2021/2022
15. Dokumenty vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, školní roky 2020/2021 a 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková,
školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Bc. Jaroslava Zemánková v. r.

Bc. Eva Nováková, kontrolní pracovnice

Bc. Eva Nováková v. r.

V Pardubicích 20. 12. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jaroslava Kafková, ředitelka školy

Mgr. Jaroslava Kafková v. r.

V Českých Heřmanicích 21. 12. 2021